

ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΔΕΙΚΤΗ
CBC01. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ

Ονομασία δείκτη	Επενδυτικές Ροές
Κωδικός	CBC01
Ορισμός	Ο δείκτης προσδιορίζει τη μακροπρόθεσμη επένδυση σε επιχείρηση της εγχώριας αγοράς από επενδυτή (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) του οποίου η έδρα βρίσκεται στην αγορά ξένης χώρας, εκφραζόμενος με τις Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ) ανά χώρα
Τυπική Μορφή	Πίνακες καθαρών άμεσων ξένων επενδύσεων ανά χώρα (απόθεμα και ετήσιες ροές) Πίνακας σημαντικών επενδυτικών εταιρών εντός Ζώνης Επιδράσεων V (απόθεμα ΑΞΕ - επενδυτική τάση) Γράφημα δείκτη εξάρτησης
Μονάδες Μέτρησης	εκ. ευρώ % επί του συνόλου
Χωρική Αναφορά	Ζώνη Επιδράσεων V
Συχνότητα Μέτρησης	Βραχυπρόθεσμα: 1 έτος
Σκοπιμότητα	Η διάγνωση των επενδυτικών ροών στις χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V συμβάλει, εκτός από την κατανόηση της περιοχής ως επενδυτικού προορισμού, και στην αξιολόγηση του "βάθους" των σχέσεων και επιδράσεων που αναπτύσσονται.
Στόχοι πολιτικής	Διασυννοριακή εδαφική συνεργασία
Προδιαγραφές	Τρόπος καταγραφής σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα (ροές και απόθεμα)
Δεδομένα	Καθαρές άμεσες ξένες επενδύσεις (ροές) Απόθεμα ΑΞΕ
Πηγές	Κεντρικές Τράπεζες χωρών Ζώνης Επιδράσεων V OECD
Προβλήματα	Δυσκολία απόκτησης δεδομένων για NUTS2 και NUTS3
Σχόλια	Ο δείκτης εκφράζει το απόθεμα των εξερχομένων ΑΞΕ και τις επενδυτικές ροές που αναπτύσσονται στις χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V. Η μελέτη των σημαντικών επενδυτικών εταιρών προσδιορίζει τις σχέσεις σημαντικότητας των χωρών της Ζώνης ως δεξαμενές επενδυτικών κεφαλαίων. Η σχέση της κάθε χώρας με το σύνολο των υπολοίπων της ζώνης προβάλλει και το βαθμό εξάρτησης από τα επενδυτικά κεφάλαια που εισρέουν στη χώρα με προέλευση το σύνολο της ζώνης (ποσοστό αποθέματος ΑΞΕ στο σύνολο).

Υπολογισμός δείκτη

Πίνακας 1.
Καθαρές άμεσες ξένες επενδύσεις ανά χώρα: απόθεμα ΑΞΕ
 (εκ. ευρώ, χώρες Ζώνης Επιδράσεων V, 2004, 2008 & 2012)

	2004	2008	2012
<i>Αλβανία</i>			
Σύνολο ΑΞΕ	-	2.061,2	3.502,8
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	-	1.119,8	1.175,4
Βουλγαρία	-	15,1	12,7
Ελλάδα	-	565,6	450,5
Ιταλία	-	321,5	433,8
ΠΓΔΜ	-	28,0	9,0
Σερβία	-	189,7	6,2
Τουρκία	-	-	263,3
<i>Βουλγαρία</i>			
Σύνολο ΑΞΕ	7.420,7	31.658,2	37.319,8
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	1.224,6	3.356,7	3.996,2
Αλβανία	0,0	19,8	7,1
Ελλάδα	637,2	2.694,0	2.759,7
Ιταλία	479,8	464,8	780,8
ΠΓΔΜ	0,6	-3,3	-14,9
Σερβία	-	-8,8	80,8
Τουρκία	107,0	190,2	382,7
<i>Ελλάδα</i>			
Σύνολο ΑΞΕ	19.711,9	27.140,1	18.799,5
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V *	1.016,3	904,1	607,7
Ιταλία	1.016,3	904,1	607,7
<i>Ιταλία</i>			
Σύνολο ΑΞΕ	162.038,0	235.617,6	275.598,3
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	54,0	52,6	366,5
Αλβανία	2,0	1,6	52,1
Βουλγαρία	6,0	1,5	79,2
Ελλάδα	32,0	6,6	71,9
ΠΓΔΜ	0,0	0,0	3,3
Σερβία	-	1,1	31,9
Τουρκία	14,0	41,8	128,1
<i>ΠΓΔΜ</i>			
Σύνολο ΑΞΕ	1.610,2	2.968,8	3.746,4
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	351,4	721,9	892,7
Αλβανία	4,4	23,9	28,0
Βουλγαρία	24,3	86,5	142,8
Ελλάδα	264,1	450,7	436,2
Ιταλία	32,1	55,5	62,7
Σερβία	-	62,3	77,7
Τουρκία	26,5	43,0	145,3
<i>Σερβία **</i>			
Σύνολο ΑΞΕ	-	-	-

	2004	2008	2012
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	-	-	-
<i>Τουρκία</i>			
Σύνολο ΑΞΕ	31.004,9	54.873,8	145.682,4
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	1.401,3	3.631,3	6.924,3
Αλβανία	0,0	0,0	0,0
Βουλγαρία	6,4	0,7	2,3
Ελλάδα	79,7	2.824,2	3.270,7
Ιταλία	1.315,1	806,4	3.617,0
ΠΓΔΜ	0,0	0,0	0,0
Σερβία	-	0,0	34,2

* επιλεγμένες χώρες (μόνο η Ιταλία περιλαμβάνεται στις 20 σημαντικότερες χώρες προέλευσης)

** δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία

Πίνακας 2.
Καθαρές άμεσες ξένες επενδύσεις ανά χώρα: ετήσια ροή ΑΞΕ
(εκ. ευρώ, χώρες Ζώνης Επιδράσεων V, 2004, 2008 & 2012)

	2004	2008	2012
<i>Αλβανία *</i>			
Σύνολο ΑΞΕ	213,0	675,0	837,0
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	-	-	-
<i>Βουλγαρία</i>			
Σύνολο ΑΞΕ	2.735,9	6.727,8	1.070,3
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	301,1	808,8	79,6
Αλβανία	0,0	13,8	0,6
Ελλάδα	179,6	635,9	-126,6
Ιταλία	71,2	138,8	62,9
ΠΓΔΜ	-0,3	-7,1	11,5
Σερβία	-	6,1	21,9
Τουρκία	50,6	21,3	109,3
<i>Ελλάδα</i>			
Σύνολο ΑΞΕ	1.692,4	3.071,1	1.354,3
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	71,5	-9,8	-12,8
Αλβανία	0,2	0,2	0,4
Βουλγαρία	-0,8	5,2	1,4
Ιταλία	72,5	-16,9	-13,3
ΠΓΔΜ	0,0	0,3	-3,9
Σερβία	0,1	0,2	0,1
Τουρκία	-0,5	1,2	2,5
<i>Ιταλία</i>			
Σύνολο ΑΞΕ	13.551,0	-7.403,7	72,2
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	9,0	-158,0	-103,7
Αλβανία	0,0	-4,0	-38,8
Βουλγαρία	-1,0	-159,7	-42,4
Ελλάδα	4,0	-1,9	-68,2
ΠΓΔΜ	0,0	1,1	0,0
Σερβία	-	-8,0	14,6
Τουρκία	6,0	14,6	31,2

	2004	2008	2012
ΠΓΔΜ			
Σύνολο ΑΞΕ	260,7	399,9	72,0
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	59,2	66,7	31,7
Αλβανία	2,4	14,2	-0,8
Βουλγαρία	-1,1	38,9	5,3
Ελλάδα	40,3	6,7	2,1
Ιταλία	13,3	4,8	2,1
Σερβία	0,4	3,4	-0,6
Τουρκία	4,0	-1,5	23,5
Σερβία			
Σύνολο ΑΞΕ	1.250,3	1.824,4	241,9
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V **	198,5	381,6	-184,7
Βουλγαρία	0,7	14,6	29,7
Ελλάδα	183,1	33,3	-296,1
Ιταλία	14,8	333,7	81,7
Τουρκία			
Σύνολο ΑΞΕ	2.322,0	13.340,4	9.739,9
Σύνολο ΑΞΕ από χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V	64,4	703,1	168,8
Αλβανία	0,0	0,0	4,7
Βουλγαρία	0,0	0,7	0,0
Ελλάδα	48,3	522,6	44,3
Ιταλία	15,3	166,9	114,4
ΠΓΔΜ	0,8	2,1	0,8
Σερβία	-	10,9	4,7

* α) τα στοιχεία αφορούν τα έτη 2005 (αντί για 2004) και 2010 (αντί για 2012), β) δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τις χώρες προέλευσης των ΑΞΕ

** α) επιλεγμένες χώρες, β) τα στοιχεία που αναφέρονται στο 2004 είναι στοιχεία του 2005

**Πίνακας 3.
Σημαντικοί επενδυτικοί εταίροι εντός Ζώνης Επιδράσεων V
(απόθεμα ΑΞΕ - επενδυτική τάση)**

Χώρα προορισμού επενδύσεων	Σημαντικός επενδυτής από τη Ζώνη Επιδράσεων V
Αλβανία	Ελλάδα, Ιταλία, Τουρκία
Βουλγαρία	Ελλάδα, Ιταλία
Ελλάδα	Ιταλία
Ιταλία	Τουρκία
ΠΓΔΜ	Ελλάδα, Τουρκία, Βουλγαρία
Σερβία *	Ελλάδα, Ιταλία
Τουρκία	Ιταλία, Ελλάδα

* Πηγή: http://www.investinserbia.biz/file/publications/Invest_In_Serbia.pdf

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις αποτελούν βασικό δείκτη παρακολούθησης των επενδυτικών ροών και συμβάλλουν στην κατανόηση εκάστης περιοχής ως επενδυτικού προορισμού. Ειδικά η διάγνωση των επενδυτικών ροών εντός της Ζώνης Επιδράσεων V συμβάλλει στην αξιολόγηση των σχέσεων και επιδράσεων που αναπτύσσονται μεταξύ των χωρών που τη συνιστούν. Η κατάσταση ανά χώρα καταγράφεται ως εξής:

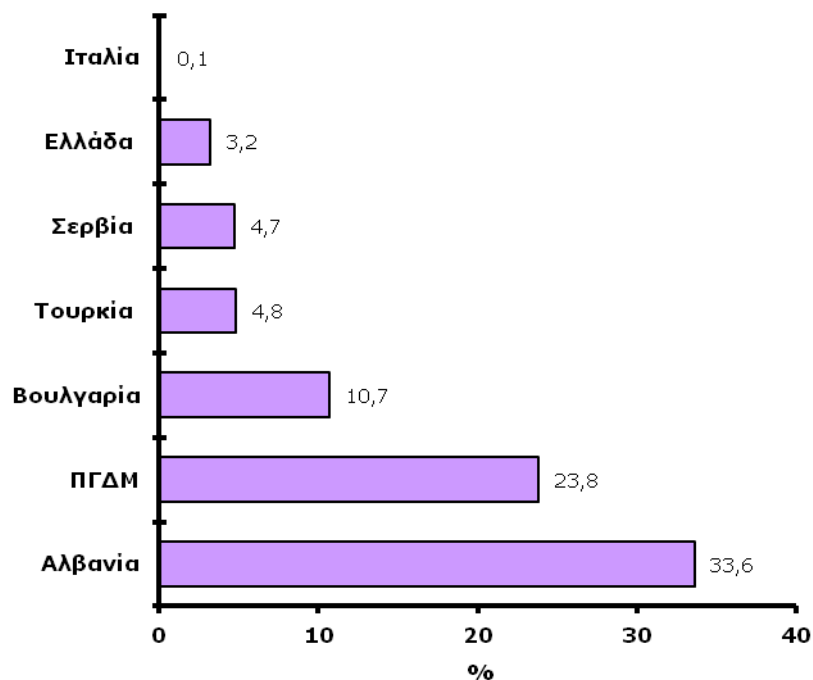
- Στην Αλβανία, στο τέλος του 2012, τα συνολικά κεφάλαια ΑΞΕ στη χώρα (απόθεμα εισερχομένων ΑΞΕ) ανήλθαν στα 3,5 δις ευρώ περίπου σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με το 2008 (2,1 δις). Στις 10 σημαντικότερες χώρες προέλευσης των επενδυτικών κεφαλαίων περιλαμβάνεται η Ελλάδα (450,5 εκ. ευρώ το 2012), η Ιταλία (433,8 εκ. ευρώ το 2012) και η Τουρκία (263,3 εκ. ευρώ το 2012), ενώ οι υπόλοιπες χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V συμμετέχουν με μικρά ποσά (6 - 13 εκ. ευρώ). Ειδικότερα, από στοιχεία καθαρών ετήσιων εισροών, οι ΑΞΕ ανήλθαν το 2010 στα 837 εκ. ευρώ, αυξημένες κατά 24% σε σχέση με τα 675 εκ. το 2008, ενώ από το 2004 έχουν σχεδόν τετραπλασιαστεί.
- Στη Βουλγαρία, στο τέλος του 2012, τα συνολικά κεφάλαια ΑΞΕ στη χώρα (απόθεμα εισερχόμενων ΑΞΕ) ανήλθαν στα 37,3 δις ευρώ περίπου σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με το 2008 (31,7 δις) και το 2004 (7,4 δις). Οι χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V συμμετείχαν στο αποτέλεσμα του 2012 με 4 δις ευρώ περίπου ή το 10,7% του συνολικού επενδεδυμένου κεφαλαίου. Από αυτές, η Ελλάδα ήταν ο μεγαλύτερος επενδυτής με 2,8 δις ευρώ περίπου, ακολουθούμενη από την Ιταλία με 0,8 δις και την Τουρκία με 0,4 δις. Τα κεφάλαια προέλευσης Σερβίας και Αλβανίας ήταν αρκετά μικρότερα αλλά υπολογίσιμα, ενώ με την ΠΓΔΜ καταγράφηκε αρνητική κίνηση που σημαίνει ότι κεφάλαια που επέστρεψαν ήταν περισσότερα από αυτά που τοποθετήθηκαν. Η Ελλάδα και η Ιταλία συγκαταλέγονται διαχρονικά στους 10 μεγαλύτερους επενδυτές. Μεταξύ 2008 - 2012 σημειώνεται μια σημαντική μείωση της ετήσιας εισροής των ΑΞΕ, έτσι ώστε το 2012 αυτές να είναι μόλις 1,1 δις ευρώ από 6,8 δις ευρώ το 2008, συγκλίνοντας προς τα επίπεδα του 2004 (2,7 δις ευρώ). Η εισροή από τις χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V ήταν το 2012 μόνο 80 εκ. ευρώ, πολύ μικρότερη από αυτή των 809 εκ. του 2008 και χαμηλότερη ακόμα και από αυτήν του 2004, που ήταν 301 εκ. Στο αποτέλεσμα του 2012 συμβάλει η αρνητική θέση της Ελλάδας, η οποία φαίνεται ότι απέσυρε κεφάλαια από τη Βουλγαρία ύψους 127 εκ. ευρώ. Στον αντίποδα, οι εισροές από Τουρκία και Ιταλία κινήθηκαν θετικά μεταξύ 60 και 110 εκ. ευρώ. Η επενδυτική συμβολή της Σερβίας και της ΠΓΔΜ ήταν μικρή, ενώ αυτή της Αλβανίας αμελητέα.
- Στην Ελλάδα, στο τέλος του 2012, τα συνολικά κεφάλαια ΑΞΕ στη χώρα (απόθεμα εισερχόμενων ΑΞΕ) ανήλθαν στα 18,8 δις ευρώ περίπου, σημειώνοντας μείωση σε σχέση με το 2008 (27,1 δις) και το 2004 (19,7 δις). Στις 20 σημαντικότερες χώρες προέλευσης των επενδυτικών κεφαλαίων περιλαμβάνεται η Ιταλία (608 εκ. ευρώ το 2012), ενώ δεν περιλαμβάνεται καμία άλλη χώρα της Ζώνης Επιδράσεων V. Όσον αφορά στα στοιχεία ετήσιας ροής των ΑΞΕ (καθαρές), το 2012 σημειώνεται κάμψη των ΑΞΕ στα 1,35 δις ευρώ από 3,1 δις ευρώ το 2008 και 1,7 δις ευρώ το 2004. Οι χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V συμμετέχουν το 2012 ελάχιστα στη διαμόρφωση των ετήσιων ροών και μάλιστα με αρνητικό πρόσημο στο σύνολό τους (-12,8 εκ. ευρώ), γεγονός που σημαίνει ότι ως καθαρό αποτέλεσμα, τα κεφάλαια απομακρύνονται. Το αρνητικό καθαρό αποτέλεσμα δημιουργείται κυρίως από την Ιταλία (-13,3 εκ. ευρώ το 2012 και -16,9 εκ. ευρώ το 2008), ενώ σταθερά θετικό είναι το καθαρό αποτέλεσμα από την Αλβανία και δευτερευόντως τη Σερβία, έστω και αν αυτό διαμορφώνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Θετικό είναι το αποτέλεσμα από τη Βουλγαρία και την Τουρκία το 2008 και το 2012 και αρνητικό το 2004. Για την ΠΓΔΜ είναι αρνητικό το 2012 και θετικό το 2008 και το 2004.

- Στην Ιταλία, στο τέλος του 2012, τα συνολικά κεφάλαια ΑΞΕ στη χώρα (απόθεμα εισερχόμενων ΑΞΕ) ανήλθαν στα 276 δις ευρώ περίπου, σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με το 2008 (236 δις) και το 2004 (162 δις). Καμία χώρα της Ζώνης Επιδράσεων V δεν φαίνεται να αποτελεί σημαντικό επενδυτή στην Ιταλία. Το 2012 το επενδεδυμένο κεφάλαιο του συνόλου των χωρών της Ζώνης Επιδράσεων V στην Ιταλία ανήλθε στα 366 εκ. ευρώ περίπου ή το 0,1% του συνολικού επενδεδυμένου κεφαλαίου. Σημειώνεται ενδεικτικά ότι οι Τουρκικές τοποθετήσεις ήταν οι μεγαλύτερες με 128 εκ. ευρώ και ακολουθούσαν οι Βουλγαρικές (79 εκ. ευρώ) και οι Ελληνικές (72 εκ. ευρώ). Όσον αφορά στα στοιχεία ετήσιας ροής των ΑΞΕ (καθαρές), στην περίοδο 2004 - 2012 παρατηρούνται ορισμένες ενδιαφέρουσες αυξομειώσεις, με εντυπωσιακότερο ίσως στοιχείο την απομάκρυνση κεφαλαίων άνω των 7,4 δις ευρώ το έτος 2008, οπότε είναι και το μοναδικό έτος στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου που καταγράφηκαν αρνητικές ετήσιες ΑΞΕ. Τα μόλις 72 εκ. ευρώ του έτους 2012, αν και αφορούν θετική τιμή, αποτυπώνουν μια ιδιαίτερα μειωμένη εισροή ξένων επενδυτικών κεφαλαίων. Όσον αφορά ειδικά στις επενδύσεις από τις χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V, παρουσιάζουν αρνητικό πρόσημο τα έτη 2008 και 2012 και θετικό με μικρή σχετικά τιμή το 2004. Συγκεκριμένα, το 2012 απομακρύνθηκαν κεφάλαια άνω των 100 εκ. ευρώ από τις χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V με σημαντικές εκροές από Ελλάδα, Βουλγαρία και Αλβανία. Στον αντίποδα η Τουρκία αύξησε τις ροές κατά 31 εκ. ευρώ περίπου.
- Στην ΠΓΔΜ, στο τέλος του 2012, τα συνολικά κεφάλαια ΑΞΕ στη χώρα (απόθεμα εισερχόμενων ΑΞΕ) ανήλθαν στα 3,7 δις ευρώ περίπου σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με το 2008 (3 δις) και το 2004 (1,6 δις). Οι χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V συμμετείχαν στο αποτέλεσμα του 2012 με 0,9 δις ευρώ περίπου ή το 23,8% του συνολικού επενδεδυμένου κεφαλαίου. Από αυτές, η Ελλάδα ήταν ο μεγαλύτερος επενδυτής με 0,44 δις ευρώ περίπου, ακολουθούμενη από την Τουρκία και τη Βουλγαρία με 0,14 δις η κάθε μια. Τα κεφάλαια προέλευσης Σερβίας, Ιταλίας και Αλβανίας ήταν αρκετά μικρότερα αλλά υπολογίσιμα. Η Ελλάδα συγκαταλέγεται διαχρονικά στις τρεις μεγαλύτερες επενδύτριες χώρες. Όσον αφορά στα στοιχεία ετήσιας ροής των ΑΞΕ (καθαρές) από τις χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V, μεταξύ 2008 και 2012 σημειώθηκε μια σημαντική μείωση της ετήσιας εισροής ξένων επενδύσεων, ενώ μεταξύ 2004 και 2008 καταγράφηκε αύξηση. Το 2012 η καθαρή εισροή διαμορφώθηκε στα 72 εκ. ευρώ περίπου από 0,4 δις το 2008 και 0,26 δις το 2004. Παρόμοια ήταν η τάση και για τις ροές από το σύνολο των χωρών της Ζώνης Επιδράσεων V, με τη ροή το 2012 να διαμορφώνεται στα 32 εκ. ευρώ περίπου από 67 εκ. το 2008 και 59 εκ. το 2004. Ωστόσο, οι χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V αποτελούν μια σημαντική δεξαμενή επενδυτικών κεφαλαίων για τη χώρα συμβάλλοντας με 44% περίπου στην εισροή του 2012. Η μεγαλύτερη τοποθέτηση πραγματοποιήθηκε από την Τουρκία με τη Βουλγαρία να ακολουθεί. Γενικά, κατά τα εξεταζόμενα έτη (2004, 2008, 2012), η πλειονότητα των χωρών της Ζώνης Επιδράσεων V παρουσιάζει εκροές κεφαλαίων προς την ΠΓΔΜ, με εξαίρεση τη Βουλγαρία το 2004, την Τουρκία το 2008 και την Αλβανία και τη Σερβία το 2012 (σχετικά μικρές τιμές). Καταγράφονται, επίσης, περιπτώσεις αυξημένων εισροών: η Ελλάδα το 2004, η Βουλγαρία το 2008, η Τουρκία το 2012.
- Στη Σερβία, η ετήσια ροή των ΑΞΕ (καθαρές) παρουσιάζει σημαντική κάμψη από 1,8 δις ευρώ το 2008 σε 0,24 δις ευρώ το 2012 (το 2004 το αντίστοιχο μέγεθος ήταν 1,25

δισ). Στη διαμόρφωση αυτής της εικόνας συνέβαλαν και οι χώρες (επιλεγμένες) της Ζώνης Επιδράσεων V με δεδομένο ότι το 2012 απέσυραν από τη χώρα περίπου 185 εκ. ευρώ σε αντίθεση με το 2008 και το 2004 όπου είχαν τοποθετηθεί 382 και 199 εκ. ευρώ αντίστοιχα. Η αρνητική θέση του 2012 οφείλεται στην Ελλάδα η οποία απέσυρε από τη χώρα 0,3 δισ ευρώ περίπου. Η επενδυτική εικόνα των χωρών της Ζώνης Επιδράσεων V εμφανίζει διακυμάνσεις στην εξεταζόμενη περίοδο. Ελλάδα και Ιταλία διακινούν σημαντικά κεφάλαια, em τη Βουλγαρία να ακολουθεί.

- Στην Τουρκία, στο τέλος του 2012, τα συνολικά κεφάλαια ΑΞΕ στη χώρα (απόθεμα εισερχόμενων ΑΞΕ) ανήλθαν στα 146 δισ ευρώ περίπου σημειώνοντας σημαντική αύξηση σε σχέση με τα προηγούμενα εξεταζόμενα έτη (31 δισ το 2004 και 55 δισ το 2008). Οι χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V συμμετείχαν στο αποτέλεσμα του 2012 με 6,9 δισ ευρώ ή το 4,8% του συνολικού επενδεδυμένου κεφαλαίου. Από αυτές, η Ιταλία και η Ελλάδα ήταν οι μεγαλύτεροι επενδυτές με 3,6 και 3,3 δισ ευρώ αντίστοιχα. Μικρή σχετικά ήταν η συμβολή από τη Σερβία (34 εκ.) και πολύ μικρή έως μηδενική από τη Βουλγαρία, την ΠΓΔΜ και την Αλβανία. Το 2012, οι καθαρές ετήσιες εισροές ΑΞΕ στην Τουρκία ανήλθαν στα 9,7 δισ ευρώ, μειωμένες σε σχέση με το 2008 (13,3 δισ) αλλά σημαντικά αυξημένες σε σχέση με το 2004 (2,3 δισ). Οι χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V συμβάλλουν περιορισμένα στη διαμόρφωση της ετήσιας ροής ΑΞΕ. Το 2012 η συμβολή αυτών στο σύνολο των καθαρών εισροών της χώρας ανήλθε στο 1,7%, ενώ το 2008 ήταν 5,3%. Ξεχωρίζει η θέση της Ελλάδας και της Ιταλίας, οι οποίες σταθερά προσφέρουν επενδυτικά κεφάλαια, με κυμαινόμενο έστω ρυθμό. Η συμβολή των υπολοίπων χωρών είναι ασήμαντη.

Σχήμα 1.
Δείκτης επενδυτικής εξάρτησης (% , 2012)

σημείωση: Για τη Σερβία, πηγή: http://www.investinsrbia.biz/file/publications/Invest_In_Serbia.pdf

Συνολικά, η Ελλάδα και η Ιταλία αποτελούν τους σημαντικότερους επενδυτές της Ζώνης Επιδράσεων V, με υψηλή δραστηριοποίηση σε όλες τις χώρες. Η Τουρκία, αναπτύσσει

σταδιακά επενδυτική παρουσία στην περιοχή, ωστόσο συγκαταλέγεται στις χώρες που κατά βάση υποδέχονται κεφάλαια.

Η σχέση της κάθε χώρας με το σύνολο των υπολοίπων της Ζώνης Επιδράσεων V προβάλλει και το βαθμό εξάρτησης από τα επενδυτικά κεφάλαια που εισρέουν στη χώρα με προέλευση το σύνολο της ζώνης. Ο δείκτης επενδυτικής εξάρτησης κάθε χώρας προκύπτει ως ποσοστό του αποθέματος των ΑΞΕ στη χώρα που προέρχονται από τις λοιπές χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V ως προς το σύνολο του αποθέματος ΑΞΕ στη χώρα. Βάσει αυτού του δείκτη, οι περισσότερο εξαρτώμενες χώρες είναι η Αλβανία και η ΠΓΔΜ, ενώ οι λιγότερο εξαρτώμενες είναι η Ιταλία και η Ελλάδα (Σχήμα 1).

Μεθοδολογία και συστηματοποίηση

- Στοιχεία καθαρών άμεσων ξένων επενδύσεων στην κάθε χώρα και ανά χώρα προέλευσης αναζητούνται σε επίσημες πηγές των χωρών (κατά κύριο λόγο εθνικές/κεντρικές τράπεζες, στατιστικές υπηρεσίες).
- Τα διαθέσιμα στοιχεία αναφέρονται στο σύνολο των υπόψη χωρών, καθώς δεν υπάρχει διαθεσιμότητα δεδομένων σε επίπεδο NUTS2 και NUTS3.
- Οι άμεσες ξένες επενδύσεις αποτυπώνονται σε εκ. ευρώ.
- Ο δείκτης υπολογίζεται για τις χώρες της Ζώνης Επιδράσεων V.
- Ο δείκτης υπολογίζεται για τα έτη 2004, 2008 και 2012.
- Για την Αλβανία δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία αποθέματος ΑΞΕ για το 2004. Τα στοιχεία για τις ροές ΑΞΕ αφορούν τα έτη 2005, 2008 και 2010 και είναι διαθέσιμα μόνο για το σύνολο χώρας και όχι για τις προερχόμενες χώρες αναλυτικά.
- Για την Ελλάδα, τα στοιχεία που αναφέρονται στις ΑΞΕ με προέλευση τη Σερβία περιλαμβάνουν και το Μαυροβούνιο. Αναλυτικά στοιχεία για την προέλευση των ΑΞΕ (απόθεμα) είναι διαθέσιμα μόνο για την Ιταλία, η οποία είναι η μόνη χώρα της Ζώνης Επιδράσεων V που περιλαμβάνεται στις 20 σημαντικότερες χώρες προέλευσης επενδυτικών κεφαλαίων.
- Για την ΠΓΔΜ, τα στοιχεία του 2004 που αφορούν τη Σερβία περιλαμβάνουν το σύνολο της πρώην Γιουγκοσλαβίας.
- Για τη Σερβία, δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το απόθεμα ΑΞΕ. Στοιχεία ροών ΑΞΕ από τη Ζώνη Επιδράσεων V υπάρχουν μόνο για επιλεγμένες χώρες. Ο δείκτης ροών ΑΞΕ για το 2004 υπολογίζεται με στοιχεία για το 2005.
- Για την Τουρκία, οι ΑΞΕ είναι διαθέσιμες σε εκ. δολάρια. Για τη μετατροπή σε ευρώ χρησιμοποιείται η μέση ετήσια ονομαστική συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ έναντι του δολαρίου (μέσος όρος ημερήσιων τιμών) για τα εξεταζόμενα έτη που διατίθεται από τον OECD (<http://stats.oecd.org/Index.aspx?QueryId=51653#>).

Πηγές

- Αλβανία: Τράπεζα της Αλβανίας, Time Series Database of the Bank of Albania, http://www.bankofalbania.org/web/Time_series_22_2.php και Έκδοση Γραφείου Ο.Ε.Υ. Τιράνων, στο Υπουργείο Εξωτερικών Ελλάδας στο <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=57&fid=30412#>
- Βουλγαρία: Βουλγαρική Εθνική Τράπεζα, <http://www.stat.bg/en/>
- Ελλάδα: Τράπεζα της Ελλάδος, www.bankofgreece.gr/
- Ιταλία: OECD, <http://www.oecd.org/statistics/>
- ΠΓΔΜ: Εθνική Τράπεζα ΠΓΔΜ, <http://www.nbrm.mk/>
- Σερβία: Εθνική τράπεζα Σερβίας, στο http://www.nbs.rs/internet/english/80/platni_bilans.html
- Τουρκία: OECD, <http://www.oecd.org/statistics/>.

Τα παραπάνω αποτελούν μέρος των παραδοτέων στο πλαίσιο της σύμβασης (Κωδικός αναφοράς 5265): ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ ΣΤΗ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ: ΔΙΑΤΡΟΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΙΚΗ ΧΩΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ, που εκπονήθηκε το 2014-2015, για το Παρατηρητήριο της Εγνατίας Οδού, ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΤΣΑΚΙΡΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ, Αρχ. Μηχ/κος - Χωροτάκτης - Πολεοδόμος

ΜΩΥΣΙΑΔΗ ΘΕΟΔΟΥΛΗ, Μηχ/κος Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περ/κης Ανάπτυξης, MSc

ΒΕΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ, Μηχ/κος Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περ/κης Ανάπτυξης, MSc

Δρ. ΓΑΒΑΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Πολιτικός Μηχ/κος

ΗΛΙΑ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ, Μηχ/κος Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περ/κης Ανάπτυξης, MSc

Καθ. ΚΑΥΚΑΛΑΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ

Δρ. ΜΟΥΤΣΙΑΚΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ, Περιβαλλοντολόγος

Καθ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Καθ. ΠΙΤΣΙΑΒΑ ΛΑΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

Δρ. ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, Μηχ/κος Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περ/κης Ανάπτυξης, MSc

Τα πλήρη τεύχη των εκθέσεων και λοιπών παραδοτέων της Μελέτης διατίθενται από τον ιστότοπο του Παρατηρητηρίου της Εγνατίας Οδού:

http://observatory.egnatia.gr/06_extras/6_4_reports.htm

Τα περιεχόμενα και οι τυχόν απόψεις που φιλοξενούνται στις εκθέσεις, στα κείμενα εργασίας και στους χάρτες του Παρατηρητηρίου δεν αντανakλούν απαραίτητα τη σύμφωνη γνώμη της εταιρείας ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για μη εμπορικούς σκοπούς με την προϋπόθεση ότι θα αναφέρεται η πηγή (Παρατηρητήριο - ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.).